

можуть завуальовано і не чітко прописувати свої здійснені операції. Адже таким чином і відбувається діяльність «чорної бухгалтерії».

Ще однією зміною є те, що в абзаці першому пункту 2.13 глави 2, у пункті 5.5 глави 5 та у пунктах 6.7 і 6.8 глави 6 слова «на яку покладено» замінили словами «яка забезпечує» [4].

В змінах попереднього року були підозри, що це словосполучення означало припущення, що це може бути будь яка особа на яку покладено обов'язки виконувати бухгалтерський облік, тому в цьому році це поняття звузили до особи, яка забезпечує ведення документації. Тобто вже не будь хто, а людина, яка спеціалізується на цьому і без якої первинка не може створюватися на підприємстві.

Дослідивши це положення можна зробимо висновок, що Міністерство фінансів намагається зробити інформацію для роботи бухгалтерів більш легшою і точнішою.

Список використаних джерел:

1. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : [підручник] / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.
2. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : [навч. посіб] / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; 2-е вид., перероб. і доп. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 424 с.
3. Давидюк Т. В. Бухгалтерський облік [Текст] : навч. посіб. / Т. В. Давидюк [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». - Харків : Гельветика, 2016. - 391 с.
4. Положення «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» № 88 від 24 трав. 1995 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

УДК 658.01

КОНТРОЛІНГ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Грабовська Ірина Василівна,
старший викладач кафедри економіки,
менеджменту та адміністрування,
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький

Особливо важливим у сучасних умовах постійної конкуренції як з боку вітчизняних, так і зарубіжних організацій на сучасних українських підприємствах все більшої актуальності набуває питання удосконалення фінансового менеджменту, оскільки саме управління фінансовою діяльністю дозволяє отримати додаткові конкурентні переваги, доступ до фінансових ресурсів, достатній інструментарій боротьби з кризовими проявами в економіці держави і на підприємстві. Фінансовий менеджмент сьогодні потребує

серйозної підтримки в області контролю, координації та інформаційного забезпечення, яка б дозволила більш гнучко реагувати на стрімкі зміни внутрішнього та зовнішнього середовища.

Підвищення нестабільності зовнішнього середовища висуває додаткові вимоги до системи управління підприємством, а саме: зміщення акценту з контролю минулого на аналіз майбутнього; необхідність продуманої системи дій щодо забезпечення виживання підприємства й уникнення кризових ситуацій; збільшення швидкості реакції на зміни зовнішнього середовища, підвищення гнучкості в діяльності підприємства; необхідність об'єктивного безперервного моніторингу; потреба в синхронізації та взаємодоповненні управлінських рішень.

Існує багато підтверджень того, що ефективність діяльності підприємств можливо підвищити шляхом інтеграції системи контролінгу. Ідея інтегрованого підходу до управління має глибоке історичне підґрунтя. Основною причиною його розвитку та закріплення в практиці господарювання підприємств на Заході стало усвідомлення необхідності повної інтеграції всіх існуючих бізнес-процесів у рамках однієї системи. Саме інтегроване управління є основою реалізації концепції контролінгу в процесі управління підприємствами [3, с.12]. Впровадження контролінгу дає змогу підвищити рівень координованості процесів планування, контролю, обліку, аналізу на підприємстві, забезпечити їх методичною та інформаційною базою, завдяки чому підвищиться якість управлінських рішень та ефективність системи управління в цілому.

Сучасний етап розвитку контролінгу на підприємствах характеризується різноманітністю поглядів на його сутність, завдання та функції.

Представник класичної американської школи контролінгу А.Аткінсон під контролінгом має на увазі інтегральну систему інформації щодо організації та використання ресурсів, моніторингу та вимірювання їх та сукупність заходів для покращення діяльності так, щоб повернути активи в русло їх оптимального застосування; систему надання інформації виконавчим органам для досягнення максимально позитивного результату [1, с.34].

Такі російські науковці як А.М. Кармінський, Н.І. Оленєв, А.Г. Примак, С.Г. Фалько розглядають контролінг, як нову концепцію системного управління, породжену практикою сучасного менеджменту [2]. Представник української школи контролінгу О.О.Терещенко під контролінгом розуміє спеціальну саморегулюючу систему методів та інструментів, яка спрямована на функціональну підтримку менеджменту підприємства і включає інформаційне забезпечення, планування, координацію, контроль і внутрішній консалтинг [4, с. 404].

Крім цього, О.О.Терещенко зазначає, що детальніший розгляд об'єктів контролінгу дає можливість зробити висновок, що контролінг як такий, є підсистемою фінансового управління і забезпечує керівництво підприємства інформацією для прийняття переважно фінансових рішень. Адже пріоритетами контролінгу є стратегічне управління витратами, стратегічне й оперативне

планування, фінансова діагностика, управління ризиками, внутрішній контроль, фінансова комунікація, які в сукупності спрямовані на підвищення вартості компанії [4, с.17]. Опираючись на це твердження, можна констатувати, що фінансовий контролінг у широкому розумінні включає в себе більшість завдань, які відносяться до контролінгу загалом.

Відповідаючи критеріям комплексності та інтегрованості, контролінг забезпечує синтетичний, цілісний погляд на діяльність підприємства у часі, системний підхід до виявлення і вирішення проблем, що встають перед підприємством. Контролінг переводить управління підприємством на якісно новий рівень, інтегруючи, координуючи і спрямовуючи діяльність різних служб і підрозділів підприємства на досягнення оперативних і стратегічних цілей.

З урахуванням зазначених специфічних рис доцільно розглядати фінансовий контролінг як функціональну підсистему інформаційної підтримки системи фінансового менеджменту на підприємстві, яка передбачає комплексне використання методів, технологій та інструментів аналізу, планування, внутрішнього контролю, інформаційного забезпечення для вчасного виявлення впливів ухвалених управлінських рішень і результатів їх реалізації на фінансовий стан та ринкову вартість підприємства з метою забезпечення позитивного довгострокового ефекту, максимально ефективного використання фінансових ресурсів, досягнення стратегічних цілей розвитку підприємства в умовах змінюваності зовнішнього і внутрішнього середовища.

Список використаних джерел:

1. Atkinson A.A. Management Accounting / A.A. Atkinson. – N.J. : Prentice Hall, Upper Saddle River, 1997. – p. 34
2. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях / Карминский А.М., Оленев Н.И., Примак А.Г., Фалько С.Г. – М. : Изд-во "Финансы и статистика", 2003. – 256 с.
3. Прохорова В.В. Контролінг – від теорії до реалізації на практиці: монографія / Прохорова В.В., Мартюшева Л.С., Петрусевич Н.Ю., Прохорова Ю. В. – Х.: ВД "ИНЖЕК", 2006. – 200 с.
4. Терещенко О.О. Фінансовий контролінг: навч. посібник. / О.О. Терещенко, Н.Д. Бабяк. – КНЕУ, 2013. – 407 с.